

Poštovani Predsjedniče Republike,
predsjedniče Hrvatskog sabora,
predsjednice Vlade Republike Hrvatske,
predsjedniče Parlamentarne skupštine OEES-a,
(ministre vanjskih poslova RH,) 67
cijenjene kolegice i kolege parlamentarci,
uvaženi gosti i dragi prijatelji,

danas je drevni hrvatski grad Dubrovnik ponovo, kao toliko puta u svojoj povijesti, otvorio svoja vrata svijetu spreman da zbliži ljude različitih kultura, tradicija i razmišljanja. A svi će se oni lako složiti kako je upravo Dubrovnik mjesto gdje su kopno i more u takvoj harmoniji da predstavljaju jedinstvenu pozornicu za razgovore o miru i suradnji.

Upravo su to razlozi za održavanje Jesenskih susreta Parlamentarne skupštine OEES-a. Okupiti parlamentarne zastupnike iz 56 zemalja, sudionike iz partnerskih mediteranskih zemalja, eksperte i dužnosnike iz mnogih organizacija da zajedno procijenimo što smo napravili, a što propustili i kojim putovima treba dalje ići.

Od početka novog milenijuma odmakli smo više od deset godina. Čini se da je taj naš kalendarski-novi-svijet znatno lakše povezati digitalnom tehnologijom nego učiniti boljim i sigurnijim mjestom za život većine ljudi. A sigurnost, kao opća poveznica, danas nema samo vojne nego, prije svega, socijalne i gospodarske, energetske i ekološke aspekte.

Ipak, svakako je fascinantna proces kojim se zgarište Starog svijeta u posljednjih šezdeset godina pretvaralo u Novu Europu. Pri tome je i Organizacija za europsku sigurnost i suradnju dala izuzetan doprinos. Nastala na baštini Konferencije za europsku sigurnost i suradnju i detanta sedamdesetih godina prošlog stoljeća, najveća regionalna sigurnosna organizacija i druga multilateralna, djeluje nakon 1992. u posve novim okolnostima.

Nije teško dokazati kako multilateralne i regionalne organizacije, pa i OEES, danas trebaju ozbiljno preispitati svoje djelovanje. Uvjeren sam da multilateralna diplomacija i multilateralne organizacije ne mogu ispuniti očekivanja ukoliko se npr. ne poštuje multikulturalni koncept u svakom pojedinom društvu i zanemaruje integriranje manjinskih zajednica, od etničkih do seksualnih.

Pored toga, naša organizacija svoj identitet mora potvrđivati iniciranjem i povezivanjem aktivnosti protiv novih višedimenzionalnih prijetnji sigurnosti, ne samo europske nego, bitno proširene, transkontinentalne zajednice 56 država i susjednih područja jer je sigurnost prostora kojeg pokriva OEES neodvojivo povezana sa stabilnosti i sigurnosti dijelova Azije, Bliskog istoka i sjeverne Afrike.

Parlamentarna skupština OEES-a ima kapacitete da sudjeluje u potrazi za rješenjima koja nas mogu približiti željenom sveobuhvatnom konceptu sigurnosne zajednice na sjevernoj hemisferi. Treba podsjetiti i naglasiti kako

uspjeh neće biti moguć bez suradnje neposrednih predstavnika građana zemalja sudionica - tj. njihovih parlamentarnih zastupnika. Nijedna druga sigurnosna organizacija, prisutna na toliko velikom području, nema tako proaktivnu parlamentarnu dimenziju kao OESS.

U vremenu kada su se uvelike globalizirale mogućnosti, globalizirale su se i prijetnje. Danas gotovo da nema lokalne krize koja nema potencijal regionalne ni regionalne krize koja nema potencijal globalne. Zbog toga i Hrvatska kao aktivna članica OESS-a mora znati kako doprinijeti da se i solidarnost globalizira, pogotovo u našem neposrednom okruženju.

Anarhičnost i nasilnost raspada socijalističke Jugoslavije ostavila je duboke političke, gospodarske i psihološke posljedice koje će dugo utjecati na odnose u ovom dijelu Europe. Ipak, posljednjih godina očiti su i pozitivni pomaci u pravcu postupnog integriranja ovog prostora u euro-atlantske strukture.

Kao žrtva agresije i rata devedesetih godina, Hrvatska je često bila na "dnevnom redu" OESS-a kao zemlja koja je koristila usluge i ekspertizu organizacije. U našoj zemlji je 1996. godine uspostavljena terenska Misija OESS-a dugog trajanja s mandatom da pomogne u ispunjavanju preuzetih obveza i u normalizaciji poslijeratnog stanja.

Premda u Zagrebu još uvijek, umjesto Misije, djeluje Ured Organizacije, danas se Hrvatska navodi kao primjer države koja je uspješno iskoristila OESS-ovu nazočnost na dobrobit vlastitih građana i institucija. Zato je potpuno opravdana odluka Hrvatskog sabora da prihvati domaćinstvo Jesenskog zasjedanja Parlamentarne skupštine OESS-a 2011.

Dobro je podsjetiti kako je baš Hrvatska prva država koja se kandidirala za članstvo u EU u 21. stoljeću. Nijedna država nije prije toga aplicirala za članstvo u EU sa uvedenom jedinstvenom valutom, naraslom na 27 članica, ali i sa ozbiljnim problemima u eurozoni i političkim nemirima u neposrednom susjedstvu.

Stabilnost jugoistočne Europe neposredno utječe na stabilnost EU, odnosno na procese njenog daljnjeg proširenja. Kako se EU širi na istok i jugoistok tako uvijek postoji mogućnost da neko zaostalo neriješeno međudržavno pitanje iz doba hladnog rata ili čak ranije postane točka sukoba tokom pregovora.

Hrvatska koja ima višestruki regionalni identitet, time ima potrebu i odgovornost da slijedi integriranu vanjsku politiku. Upravo načelo da "svojom kandidaturom nećemo 'izvoziti probleme' nego stvoriti 'dodatne vrijednosti' EU" otvorilo nam je svojedobno vrata prema Briselu.

Poštovane dame i gospodo,

Mediteran nije ni najveće ni najmanje more na svijetu, ali je vjerojatno najvažnije na svijetu! Pravo na bogato mediteransko nasljedstvo treba polagati odgovornim odnosom prema brojnim problemima na Mediteranu danas. Na svim

mediteranskim obalama postoje mnogi izvori napetosti čije posljedice, kao i uzroci sežu izvan granica regije.

Živimo u vrijeme neizvjesnosti, u svijetu u kome raste nepovjerenje u međunarodne institucije općenito. Ipak, to je i svijet u kome su se razvile organizacije za suradnju na području sigurnosti. Parlamentarna skupština OEES-a svoju će relevantnost potvrđivati nadogradnjom svog pozitivnog naslijeđa, dajući doprinos rješavanju ili, još bolje, sprječavanju konflikata.

Imajmo pri tome pred očima primjer Dubrovnika. Grad Republika, jedina na istočnoj obali Jadrana, prvi je politički subjekt koji je priznao SAD 1783. godine. Znala je vještom diplomacijom izbjeći konflikte i surađivati sa Rusijom, istodobno održavajući izvrsne odnose sa Turskom.

U ime Izaslanstva Hrvatskog sabora u PS OEES, želim da nadahnuće ovim jedinstvenim ambijentom pretočimo u uspješan rad tokom Jesenskih susreta. Poštujmo drevni natpis na rektorovoj palači u Dubrovniku *Obliti privatorum publica curate* ili *Ovdje zaboravite na privatne interese, unaprijedite javne*.

Dobrodošli.